
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2020 No. 206

**Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Iechyd Planhigion
ac Organeddau a Addaswyd yn Enetig) (Cymru) 2020**

RHAN 1

Rhagymadrodd

Enwi, cymhwyso a chychwyn

1. Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Iechyd Planhigion ac Organeddau a Addaswyd yn Enetig) (Cymru) 2020, maent yn gymwys o ran Cymru a deuant i rym ar 27 Mawrth 2020.

Dehongli: cyffredinol

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “arolygydd iechyd planhigion” (“*plant health inspector*”) yw swyddog iechyd planhigion swyddogol a benodir gan Weinidogion Cymru;

ystyr “awdurdod priodol” (“*appropriate authority*”) yw Gweinidogion Cymru, ac mae i'w ddehongli yn unol â rheoliad 6;

ystyr “Cyfarwyddeb y Cyngor 2000/29/EC” (“*Council Directive 2000/29/EC*”) yw Cyfarwyddeb y Cyngor 2000/29/EC ynghylch mesurau i ddiogelu rhag cyflwyno i'r Gymuned organeddau sy'n niweidiol i blanhigion neu gynhyrchion planhigion a rhag eu lledaenu yn y Gymuned(1);

ystyr “Cymru” (“*Wales*”) yw ardal gyfunol y siroedd a'r bwrdeistrefi sirol yng Nghymru (gweler Rhannau 1 a 2 o Atodlen 4 i Ddeddf Llywodraeth Leol 1972(2));

ystyr “dyddiad cychwyn” (“*commencement date*”) yw'r dyddiad y daw'r Rheoliadau hyn i rym;

ystyr “eitem a reoleiddir” (“*regulated item*”) yw—

(a) unrhyw blanhigyn, cynnyrch planhigion neu wrthrych arall y mae un o reolau iechyd planhigion yr UE yn gymwys iddynt, heblaw unrhyw blanhigyn, cynnyrch planhigion neu wrthrych arall sy'n rhan o lwyth a reolir, neu

(b) pla planhigion a reolir;

ystyr “Gorchymyn 2005” (“*the 2005 Order*”) yw Gorchymyn Iechyd Planhigion (Coedwigaeth) 2005(3);

---

(1) OJ Rhif L 169, 10.7.2000, t. 1, fel y'i diwygiwyd ddiwethaf gan Gyfarwyddeb Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2019/523 (OJ Rhif L 86, 28.3.2019, t. 41).

(2) 1972 p. 70.

(3) O.S. 2005/2517, a ddiwygiwyd gan O.S. 2013/755 (Cy. 90). Ceir offerynnau diwygio eraill ond nid yw'r un yn berthnasol.

ystyr “Gorchymyn 2018” (“*the 2018 Order*”) yw Gorchymyn Iechyd Planhigion (Cymru) 2018(4);

ystyr “llwyth a reolir” (“*controlled consignment*”) yw llwyth sy’n cynnwys unrhyw blanhigyn, cynnyrch planhigion neu wrthrych arall—

- (a) na chaniateir dod â hwy i diriogaeth yr Undeb heb dystysgrif ffytoiechydol ar gyfer allforio neu dystysgrif ffytoiechydol ar gyfer ailallforio yn unol â’r canlynol—
  - (i) Erthygl 72 neu 74 o Reoliad Iechyd Planhigion yr UE,
  - (ii) penderfyniad brys gan yr UE, neu
  - (iii) unrhyw un arall o reolau iechyd planhigion yr UE, heblaw Erthygl 73 o Reoliad Iechyd Planhigion yr UE, neu
- (b) a allforiwyd o diriogaeth yr Undeb i drydedd wlad ac sy’n dychwelyd i diriogaeth yr Undeb ar ôl i’r drydedd wlad honno wrthod mynediad i’r wlad iddynt;

ystyr “penderfyniad brys gan yr UE” (“*EU emergency decision*”) yw offeryn y cyfeirir ato yn rheoliad 3(1);

ystyr “pla planhigion” (“*plant pest*”) yw pla a fewn yr ystyr a roddir yn Erthygl 1(1) a (2) o Reoliad Iechyd Planhigion yr UE;

ystyr “pla planhigion a reolir” (“*controlled plant pest*”) yw—

- (a) pla planhigion o ddisgrifiad a bennir yn Atodiad 2, 3 neu 4 i’r Rheoliad Amodau Ffytoiechydol,
- (b) pla planhigion o ddisgrifiad a bennir mewn penderfyniad brys gan yr UE, neu
- (c) pla planhigion sy’n destun unrhyw un arall o reolau iechyd planhigion yr UE;

ystyr “Rheoliad Amodau Ffytoiechydol” (“*Phytosanitary Conditions Regulation*”) yw Rheoliad Gweithredu’r Comisiwn (EU) 2019/2072 yn sefydlu amodau unffurf i weithredu Rheoliad (EU) 2016/2031 Senedd Ewrop a’r Cyngor, o ran mesurau i ddiogelu rhag plâu planhigion(5);

ystyr “Rheoliad Iechyd Planhigion yr UE” (“*EU Plant Health Regulation*”) yw Rheoliad (EU) 2016/2031 Senedd Ewrop a’r Cyngor ynghylch mesurau i ddiogelu rhag plâu planhigion(6);

ystyr “Rheoliad Rheolaethau Swyddogol” (“*Official Controls Regulation*”) yw Rheoliad (EU) 2017/625 Senedd Ewrop a’r Cyngor ynghylch rheolaethau swyddogol a gweithgareddau swyddogol eraill a gyflawnir i sicrhau y cymhwysir y gyfraith bwyd a bwyd anifeiliaid, rheolau ar iechyd a lles anifeiliaid, iechyd planhigion a chynhyrchion i ddiogelu planhigion, i’r graddau y mae’n gymwys i reolau iechyd planhigion yr UE(7);

ystyr “SRFFF 15” (“*ISPM 15*”) yw’r Safon Ryngwladol ar Fesurau Ffytoiechydol Rhif 15 dyddiedig Mawrth 2002 ynghylch Canllawiau ynglŷn â rheoleiddio deunydd pecynnu pren mewn masnach ryngwladol, a baratowyd gan Ysgrifenyddiaeth y Confensiwn Rhyngwladol ar Warchod Planhigion a sefydlwyd gan Sefydliad Bwyd ac Amaethyddiaeth y Cenhedloedd Unedig(8);

ystyr “un o reolau iechyd planhigion yr UE” (“*EU plant health rule*”) yw rheol o fewn yr ystyr a roddir yn Erthygl 1(2)(g) o’r Rheoliad Rheolaethau Swyddogol.

(4) O.S. 2018/1064; ceir offerynnau diwygio eraill ond nid yw’r un yn berthnasol.

(5) OJ Rhif L 319, 10.12.2019, t. 1.

(6) OJ Rhif L 317, 23.11.2016, t. 4, a ddiwygiwyd gan Reoliad (EU) 2017/625 Senedd Ewrop a’r Cyngor (OJ Rhif L 95, 7.4.2017, t. 1).

(7) OJ Rhif L 95, 7.4.2017, t. 1, a ddiwygiwyd gan Reoliad Dirprwyedig y Comisiwn (EU) 2019/478 (OJ Rhif L 82, 25.3.2019, t. 4).

(8) Ar gael oddi wrth Ysgrifenyddiaeth y Confensiwn Rhyngwladol ar Warchod Planhigion, AGPP-FAO, Viale Delle Terme di Caracalla, 00153, Rhufain, Yr Eidal ac yn <https://www.ippc.int/int>.

(2) Oni bai bod y cyd-destun yn mynnu fel arall, mae i eiriau ac ymadroddion sydd heb eu diffinio yn y Rheoliadau hyn ac y mae'r geiriau ac ymadroddion Saesneg cyfatebol yn ymddangos yn Rheoliad Iechyd Planhigion yr UE neu'r Rheoliad Rheolaethau Swyddogol yr un ystyr yn y Rheoliadau hyn ag sydd gan y geiriau ac ymadroddion Saesneg cyfatebol yn Rheoliad Iechyd Planhigion yr UE neu'r Rheoliad Rheolaethau Swyddogol (yn ôl y digwydd).

Dehongli: offerynnau'r UE ynglŷn ag iechyd planhigion

3.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr “Penderfyniad y Comisiwn 98/109/EC” (“*Commission Decision 98/109/EC*”) yw Penderfyniad y Comisiwn 98/109/EC yn awdurdodi'r Aelod-wladwriaethau dros dro i gymryd mesurau brys rhag lledaenu *Thrips palmi* Karny o ran Gwlad Thai⁽⁹⁾;

ystyr “Penderfyniad y Comisiwn 2002/757/EC” (“*Commission Decision 2002/757/EC*”) yw Penderfyniad y Comisiwn 2002/757/EC ynghylch mesurau ffytoiechydol brys dros dro i atal *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in ‘t Veld sp. nov.⁽¹⁰⁾ rhag cael ei gyflwyno i'r Gymuned a lledaenu ynddi;

ystyr “Penderfyniad y Comisiwn 2004/200/EC” (“*Commission Decision 2004/200/EC*”) yw Penderfyniad y Comisiwn 2004/200/EC ynghylch mesurau i atal Firws amryliw pepino⁽¹¹⁾ rhag cael ei gyflwyno i'r Gymuned a lledaenu ynddi;

ystyr “Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2011/787/EU” (“*Commission Implementing Decision 2011/787/EU*”) yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2011/787/EU yn awdurdodi'r Aelod-wladwriaethau dros dro i gymryd mesurau brys rhag lledaenu *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. o ran yr Aifft⁽¹²⁾;

ystyr “Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2012/138/EU” (“*Commission Implementing Decision 2012/138/EU*”) yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2012/138/EU o ran mesurau brys i atal *Anoplophora chinensis* (Forster)⁽¹³⁾ rhag cael ei gyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo;

ystyr “Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2012/270/EU” (“*Commission Implementing Decision 2012/270/EU*”) yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2012/270/EU o ran mesurau brys i atal *Epitrix cucumeris* (Harris), *Epitrix papa* sp.n., *Epitrix subcrinita* (Lec.) ac *Epitrix tuberis* (Gentner)⁽¹⁴⁾ rhag cael eu cyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo;

ystyr “Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2012/535/EU” (“*Commission Implementing Decision 2012/535/EU*”) yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2012/535/EU ynghylch mesurau brys i atal *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhner) Nickle et al. (llyngyr coed pin)⁽¹⁵⁾ rhag cael ei lledaenu yn yr Undeb;

ystyr “Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2012/697/EU” (“*Commission Implementing Decision 2012/697/EU*”) yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2012/697/EU o ran mesurau i atal y genws *Pomacea* (Perry)⁽¹⁶⁾ rhag cael ei gyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo;

ystyr “Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2015/789” (“*Commission Implementing Decision (EU) 2015/789*”) yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2015/789 o ran

(9) OJ Rhif L 27, 3.2.1998, t. 47.

(10) OJ Rhif L 252, 20.9.2002, t. 37, fel y'i diwygiwyd ddiwethaf gan Benderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2016/1967 (OJ Rhif L 303, 10.11.2016, t. 21).

(11) OJ Rhif L 64, 2.3.2004, t. 43.

(12) OJ Rhif L 319, 2.12.2011, t. 112.

(13) OJ Rhif L 64, 3.3.2012, t. 38, fel y'i diwygiwyd gan Benderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2014/356/EU (OJ Rhif L 175, 14.6.2014, t. 38).

(14) OJ Rhif L 132, 23.5.2012, t. 18, fel y'i diwygiwyd ddiwethaf gan Benderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2018/5 (OJ Rhif L 2, 5.1.2018, t. 11).

(15) OJ Rhif L 266, 2.10.2012, t. 42, fel y'i diwygiwyd ddiwethaf gan Benderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2018/618 (OJ Rhif L 102, 23.4.2018, t. 17).

(16) OJ Rhif L 311, 10.11.2012, t. 14.

mesurau i atal *Xylella fastidiosa* (Wells et al.)(17) rhag cael ei gyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo;

ystyr "Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2015/893" ("*Commission Implementing Decision (EU) 2015/893*") yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2015/893 o ran mesurau i atal *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky)(18) rhag cael ei gyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo;

ystyr "Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2016/715" ("*Commission Implementing Decision (EU) 2016/715*") yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2016/715 yn nodi mesurau o ran ffrwythau penodol sy'n tarddu o drydydd gwledydd penodol i atal yr organeb niweidiol *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa.(19) rhag cael ei gyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo;

ystyr "Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2017/198" ("*Commission Implementing Decision (EU) 2017/198*") yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2017/198 o ran mesurau i atal *Pseudomonas syringae* pv. *actinidiae* Takikawa, Serizawa, Ichikawa, Tsuyuma & Goto(20) rhag cael ei gyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo;

ystyr "Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2018/638" ("*Commission Implementing Decision (EU) 2018/638*") yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2018/638 yn sefydlu mesurau brys i atal yr organeb niweidiol *Spodoptera frugiperda* (Smith)(21) rhag cael ei gyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo;

ystyr "Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2018/1503" ("*Commission Implementing Decision (EU) 2018/1503*") yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2018/1503 yn sefydlu mesurau i atal *Aromia bungii* (Faldermann)(22) rhag cael ei gyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo;

ystyr "Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2019/1615" ("*Commission Implementing Decision (EU) 2019/1615*") yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2019/1615 yn sefydlu mesurau brys i atal Firws ffrwythau crychlyd coch tomatos (ToBRFV)(23) rhag cael ei gyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo;

ystyr "Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2019/1739" ("*Commission Implementing Decision (EU) 2019/1739*") yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2019/1739 yn sefydlu mesurau brys i atal Firws Rhoséd Rhosynnau(24) rhag cael ei gyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo;

ystyr "Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2019/2032" ("*Commission Implementing Decision (EU) 2019/2032*") yw Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2019/2032 yn sefydlu mesurau i atal *Fusarium circinatum* Nirenberg & O'Donnell (*Gibberella circinata* gynt)(25) rhag cael ei gyflwyno i'r Undeb a lledaenu ynddo.

(2) Mae cyfeiriadau at y Rheoliad Amodau Ffytoiechydol ac at offerynnau'r Undeb Ewropeaidd y cyfeirir atynt ym mharagraff(1) i'w dehongli fel cyfeiriadau at yr offerynnau hynny fel y'u diwygir o bryd i'w gilydd.

(17) OJ Rhif L 125, 21.5.2015, t. 36, fel y'i diwygiwyd ddiwethaf gan Benderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2018/1511 (OJ Rhif L 255, 11.10.2018, t. 16).

(18) OJ Rhif L 146, 11.6.2015, t. 16.

(19) OJ Rhif L 125, 13.5.2016, t. 16, fel y'i diwygiwyd ddiwethaf gan Benderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2019/449 (OJ Rhif L 77, 20.3.2019, t. 76).

(20) OJ Rhif L 31, 4.2.2017, t. 29.

(21) OJ Rhif L 105, 25.4.2018, t. 31, fel y'i diwygiwyd gan Benderfyniad Gweithredu'r Comisiwn (EU) 2019/1598 (OJ Rhif L 248, 27.9.2019, t. 86).

(22) OJ Rhif L 254, 10.10.2018, t. 9.

(23) OJ Rhif L 250, 30.9.2019, t. 91.

(24) OJ Rhif L 265, 18.10.2019, t. 12.

(25) OJ Rhif L 313, 4.12.2019, t. 94.

Mesurau a fabwysiedir yn unol ag Erthygl 30(1) o Reoliad Iechyd Planhigion yr UE

4. Mae unrhyw gyfeiriad yn Rheoliad Iechyd Planhigion yr UE at bla sy'n destun y mesurau a fabwysiedir yn unol ag Erthygl 30(1) yn cynnwys y plâu planhigion a ganlyn—

- (a) *Epitrix cucumeris* (Harris), *Epitrix* papa. (Orlova-Bienkowskaja), *Epitrix* subcrinita (Lec.) neu *Epitrix* *tuberis* (Gentner);
- (b) *Pseudomonas syringae* pv. *actinidiae* Takikawa, Serizawa, Ichikawa, Tsuyuma & Goto;
- (c) Firws rhoséd rhosynnau;
- (d) Firws ffrwythau crychlyd coch tomatos.

Erthygl 82 o Reoliad Iechyd Planhigion yr UE: ystyr “close proximity”

5.—(1) At ddibenion Erthygl 82 o Reoliad Iechyd Planhigion yr UE, bernir bod mangre gweithredwr cofrestredig yn un sy'n agos at fangreoedd eraill i'r gweithredwr hwnnw, yn yr ystyr a roddir i “close proximity”, os oes unrhyw bwynt ar ffin ei man gweithredol, neu ar ffin unrhyw un neu ragor o'i fannau gweithredol, o fewn deng milltir i unrhyw bwynt ar ffin y man gweithredol, neu ar ffin unrhyw un neu ragor o'r manau gweithredol, o'r fangre arall

(2) Ym mharagraff (1), ystyr “man gweithredol”, mewn perthynas â mangre gweithredwr cofrestredig, yw—

- (a) yn achos mangre a ddefnyddir yn llwyr gan y gweithredwr cofrestredig i gyflawni un neu ragor o'r gweithgareddau a grybwyllir yn Erthygl 65(1) o Reoliad Iechyd Planhigion yr UE, y man sy'n ffurfio'r fangre honno;
- (b) yn achos unrhyw fangre arall a ddefnyddir gan y gweithredwr cofrestredig i gyflawni un neu ragor o'r gweithgareddau a grybwyllir yn Erthygl 65(1) o Reoliad Iechyd Planhigion yr UE, man o fewn y fangre a ddefnyddir gan y gweithredwr cofrestredig i gyflawni unrhyw un neu ragor o'r gweithgareddau hynny.